

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA & VOOR-
TOETS NATUURBESCHERMINGSWET

GREENPORT HAAREN

TE HAAREN

GEMEENTE HAAREN

- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Ecologie

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA & VOORTOETS NATUURBESCHERMINGSWET Greenport Haaren te Haaren in de gemeente Haaren

Opdrachtgever	B.A.M. Vermeer Van Ginnekenweg 12 5071 NJ Udenhout
----------------------	--

Project	HAA.C5S.ECO1_NBW1
Rapportnummer	15033214
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	26 maart 2015

Vestiging	Boxmeer
Opsteller	Ing. M. Koen
Paraaf	

Kwaliteitscontrole	Drs. B.G.W. Aarts
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoeksllocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Flora- en faunawet dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
2.1	Ligging en huidig gebruik onderzoekslocatie	2
2.2	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	5
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	10
3.1	Quicksan flora en fauna.....	10
3.2	Voortoets natuurbeschermingswet 1998	10
4	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	12
4.1	Flora- en faunawet.....	12
4.2	Gebiedsbescherming.....	14
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	16
5.1	Vogels.....	16
5.2	Vleermuizen.....	17
5.3	Overige zoogdieren	18
5.4	Reptielen, amfibieën en vissen.....	18
5.5	Ongewervelde soorten	19
5.6	Vaatplanten.....	19
6	TOETSING AAN DE FLORA- EN FAUNAWET	20
6.1	Broedvogels.....	20
6.2	Vleermuizen.....	20
6.3	Grondgebonden zoogdieren.....	20
6.4	Amfibieën.....	21
6.5	Overige soort(groep)en	21
7	GEBIEDSBESCHERMING	22
7.1	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	22
7.2	Voortoets Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	23
7.3	Toetsing overige provinciale gebiedsbescherming	30
8	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	31

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van B.A.M. Vermeer opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna met een voortoets Natuurbeschermingswet 1998 voor de realisatie van een logistiek centrum ten behoeve van Greenport Haaren in de gemeente Haaren.

De quickscan flora en fauna met voortoets Natuurbeschermingswet 1998 is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De voortoets Natuurbeschermingswet 1998 heeft als doel in te schatten wat de mogelijke gevolgen van het plan zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van het dichtbijgelegen Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Op grond van artikel 19j van de Natuurbeschermingswet 1998 is bepaald of significante effecten op het dichtbijgelegen Natura 2000-gebied te verwachten zijn. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens de provincie Noord-Brabant deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur of de Groenblauwe mantel.

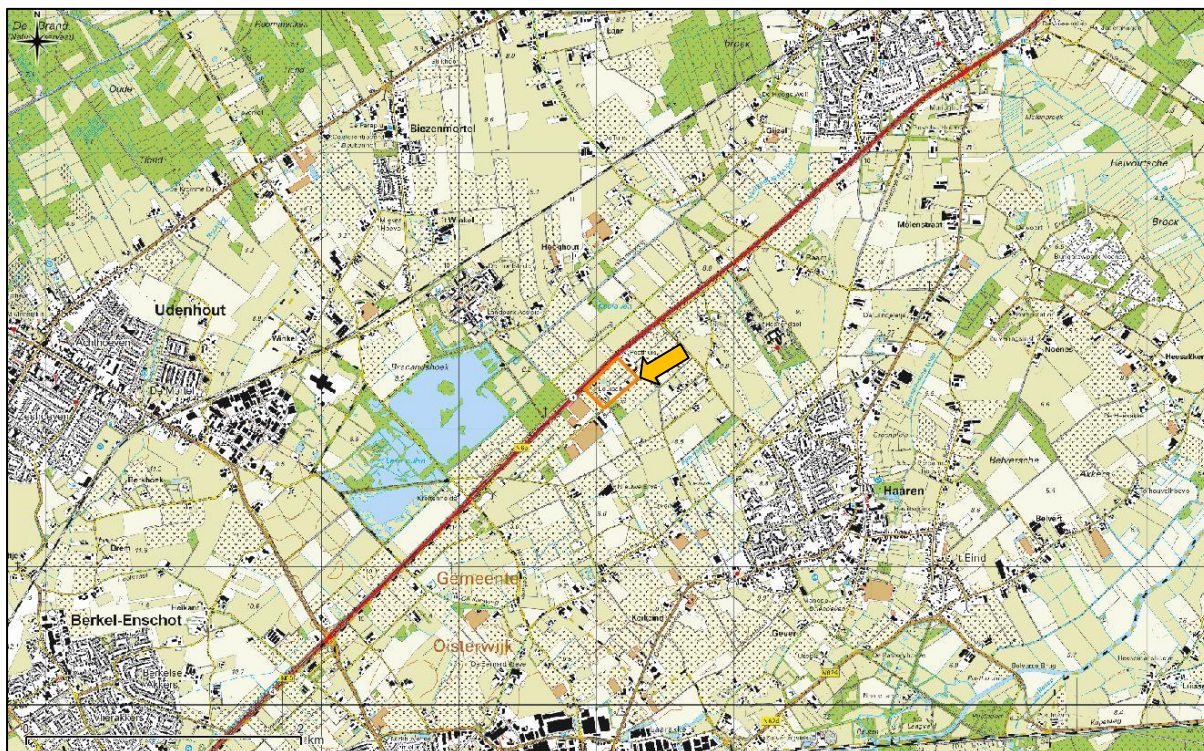
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Ligging en huidig gebruik onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie is gelegen aan de Rijksweg N65 (nummers 13 t/m 17) en de Berktweg, circa 1,8 kilometer ten noordwesten van de kern van Haaren, in de gemeente Haaren. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 45 C (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 142.105$, $Y = 402.320$. Kadastraal staan de percelen bekend als gemeente Haaren, sectie A, nummers 2760 en 2765. In totaal hebben deze gronden een oppervlakte van circa 6 hectare.

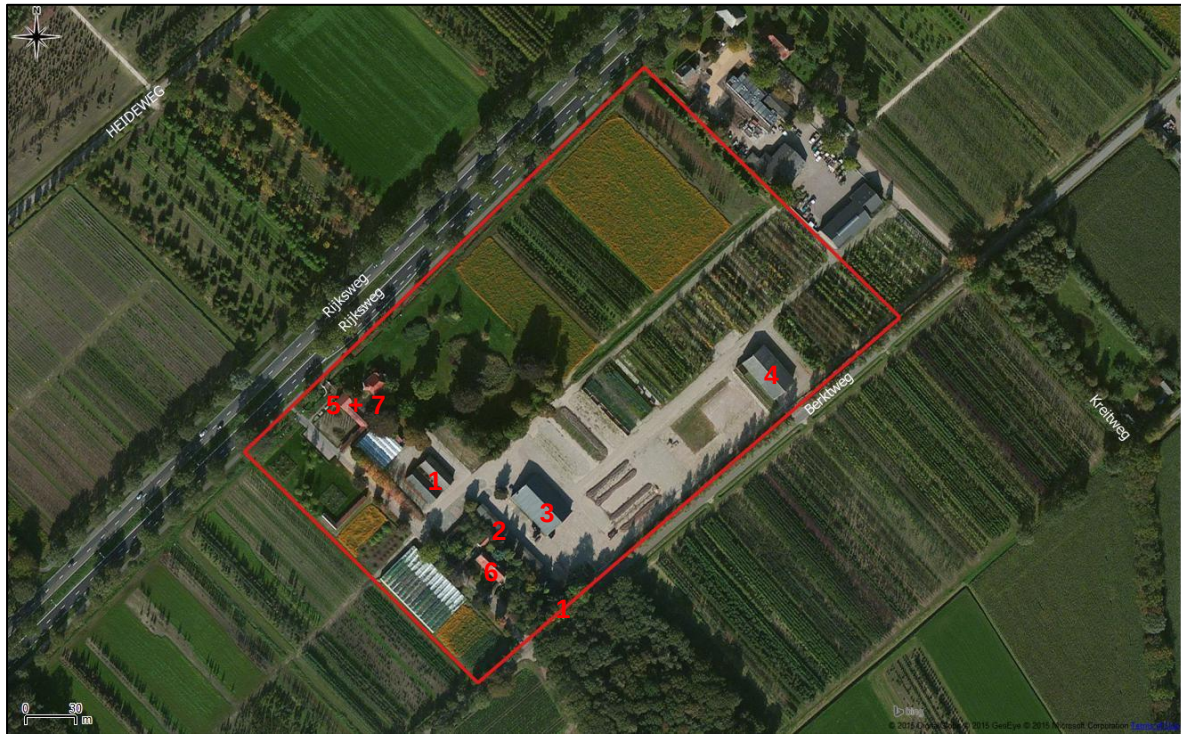

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoeklocatie is momenteel in gebruik als (boom)kwekerij. Ter plaatse van de onderzoeklocatie is tevens Villa Louisahof met siertuin aanwezig. Deze villa heeft een kantoorfunctie. De siertuin bestaat uit gazon met rododendron, een met riet begroeide vijver en diverse bomen. In de bestaande situatie is er op de onderzoekslocatie in totaal circa 2.600 m² aan bebouwing aanwezig. Deze oppervlakte is verdeeld over de onderstaande bebouwing:

1. Werkplaats 410 m²
2. Open loods 450 m²
3. Stenen loods 600 m²
4. Stalen loods 493 m²
5. Bijgebouw kantoor 20 m²
6. 2 bedrijfswoningen 170 m²
7. Kantoor villa Louisahof 430 m²

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. Tevens zijn in figuur 2 de locaties van de bebouwing weergegeven. De figuren 3 t/m 26 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Aanzicht villa vanaf N65.

Figuur 4. Zuidwestelijk deel vanaf N65.

Figuur 5. Noordelijk aanzicht villa.

Figuur 6. Kas en bijgebouw achter villa.

Figuur 7. Siertuin van Villa Louisahof.

Figuur 8. Vijver in de siertuin.

Figuur 9. Bomen tussen tuin en kwekerij.

Figuur 10. Boomkwekerij langs N65.

Figuur 11. Noordelijk hoek onderzoeklocatie.

Figuur 12. Noordoostelijke grens.

Figuur 13. Stalen loods.

Figuur 14. Binnenzijde stalen loods.

Figuur 15. Oostelijke grens langs Berktweg.

Figuur 16. Open loods.

Figuur 17. Binnenzijde open loods.

Figuur 18. Stenenloods.

Figuur 19. Binnenzijde stenen loods.

Figuur 20. Werkplaats.

Figuur 21. Twee bedrijfswoningen.

Figuur 22. Garage en tuin bedrijfswoning.

Figuur 23. Zuidwestelijk deel vanaf Berktweg.

Figuur 24. Weg tussen Berktweg en N65.

Figuur 25. Berktweg met links de locatie.

Figuur 26. Bosperceel ten zuiden van locatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

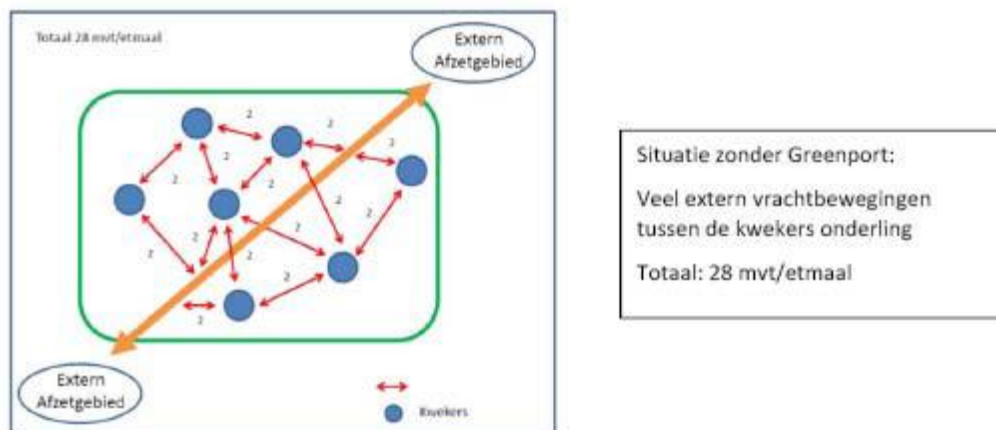
De initiatiefnemer is voornemens een centraal logistiek centrum ten behoeve van Greenport Haaren op de onderzoekslocatie te realiseren.

De boomteelt is één van de belangrijke economische dragers van de gemeente Haaren. Ongeveer 20% van de lokale werkgelegenheid is gekoppeld aan deze sector. Daarnaast is duidelijk geworden dat ook nationaal Haaren als boomteeltgemeente een factor van betekenis is. Als kleinere onder de groten onderscheidt Haaren, als centrum voor de boomkwekerij in Midden-Brabant, zich nadrukkelijk door een volledig assortiment van stek tot volwaardige boom te kunnen aanbieden. De gemeente Haaren wil deze sector graag faciliteren zodat er een algehele versterking van deze sector gerealiseerd kan worden. Met de intensivering van de (boom)kwekerijen (steeds meer het jaarrond actief en operationeel) binnen de gemeente Haaren en de naaste regio zijn de afgelopen jaren de transportbewegingen eveneens sterk toegenomen. Doordat iedere kweker het transport (aan- en afvoer) zelf organiseert is er momenteel geen sprake van enige structuur in deze transportbewegingen. Het realiseren van een centraal logistiek centrum aan een hoofdweg is een belangrijkste stap in deze te behalen versterking en kwaliteitswinst. Middels een dergelijk centrum kunnen de afvoerende transportbewegingen centraler aangestuurd worden en kan het zware vrachtverkeer geweerd worden van de wegen welke daar niet geschikt voor zijn en waaraan veel kwekers gelegen zijn. Doormiddel van kleiner vrachtverkeer en tractoren kunnen de goederen opgehaald en verspreid worden over de kwekerijen.

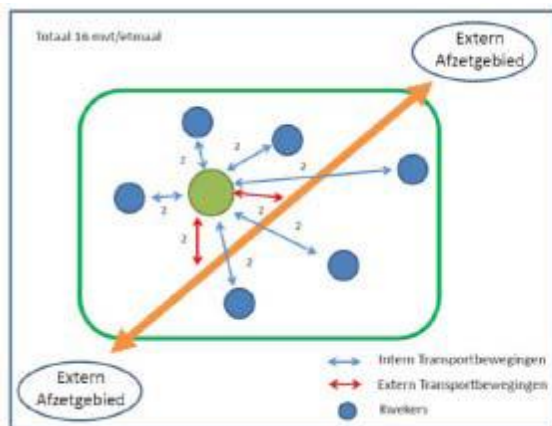
Daar waar de boomteelt binnen de gemeente Haaren zich veelal rondom het dorp Haaren en de N65 afspeelt vormt deze weg de belangrijkste (verkeer)ader in het gehele logistieke proces van de boomteeltsector. Het is dan ook vanzelfsprekend dat een logistiek centrum ten behoeve van de boomteeltsector een centraal gelegen locatie betreft welke direct of nabij gelegen is aan deze weg. Het logistieke centrum is meer dan alleen een verzamelpunt. Het centrum biedt de kans op een versterking van

de ketenwerking binnen de boomteeltsector waarbij sprake is van een betere en efficiëntere samenwerking tussen de kwekers onderling en de Greenport.

Doordat iedere kweker binnen de gemeente Haaren en de naaste regio het transport zelf organiseert is er momenteel geen sprake van enige structuur in de transportbewegingen welke plaats vinden van en naar de kwekers (zie bijgevoegde afbeelding 6). Dit heeft tot gevolg dat er veel (zwaar) vrachtverkeer plaats vindt over infrastructuur die hier niet geschikt voor is, met alle (overlast)gevolgen van dien. Hierbij kan gedacht worden aan kapotte wegverharding, parkeeroverlast en andere verkeerskundige manoeuvres. Daarnaast worden deze vrachtwagens bij veel kwekerijen op de openbare weg geladen en gelost, hetgeen ook voor overlast en verkeersonveilige situaties zorgt. Hier is dus een belangrijke kwaliteitswinst te behalen waarbij het speerpunt moet zijn dat het transport op een gestructureerde manier plaats moet gaan vinden.

B.A.M. Vermeer wil graag een bijdrage leveren aan het oplossen van deze problematiek en daarmee tevens een bijdrage leveren aan een versterking van de boomteeltsector binnen de gemeente Haaren. De werkwijze hierbij is simpel, verzamel alle goederen (bomen) vanuit de kwekers bij het logistieke centrum en regel het vervoer van deze goederen (bomen) naar externe partijen/ klanten centraal vanuit dit logistieke centrum. Met het realiseren van een Greenport dichtbij de hoofdweg kunnen de transporteurs rechtstreeks naar één centrale locatie rijden om in een keer de vrachtwagens volledig te vullen met producten van de verschillende kwekers. Hiermee worden de verkeersbewegingen tussen de kwekers bespaard doordat er intern vrachtverkeer plaats gaat vinden van de kwekers naar de Greenport. Dit betekent ook dat dit vrachtverkeer gebundeld wordt op één route naar de Greenport. Middels een dergelijk centrum kunnen de transportbewegingen dus centraler aangestuurd worden en kan het zware vrachtverkeer geweerd worden van de wegen welke daar niet geschikt voor zijn. Door middel van kleiner vrachtverkeer en tractoren kunnen de goederen opgehaald en verspreid worden over de kwekerijen.

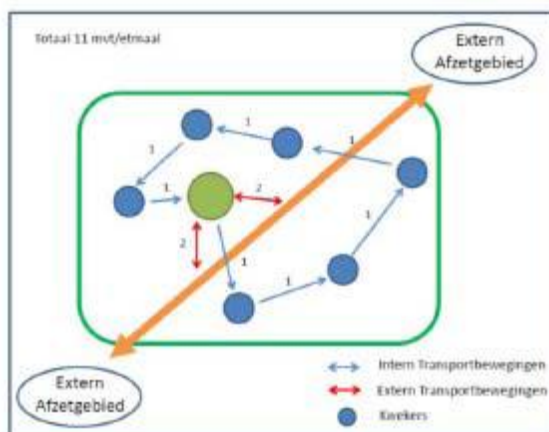

Situatie met Greenport:

Externe vrachtverkeer gebundeld,
intern vrachtverkeer van kwekers
naar Greenport

Totaal: 16 mvt/etmaal (-43%)

Indien de Greenport ook nog een service gaat verlenen, waar ze bij de kwekers de karren gaan ophalen, kan het aantal vrachtbewegingen nog verder naar beneden gaan. Met deze service gaat de Greenport namelijk rondes rijden langs de kwekers in plaats van dat elke kweker zelf naar de Greenport rijdt. Hierbij is het noemenswaardig dat de verwachting is dat 70% van de klanten gebruik zal maken van deze ophaalservice. Onderstaande figuur toont deze situatie.

Situatie met Greenport en
ophaalservice:

Externe vrachtverkeer gebundeld,
intern vrachtverkeer gebundeld

Totaal: 11 mvt/etmaal (-60%)

Door de directe ligging aan de N65 is de locatie uitstekend bereikbaar en kan deze prima functioneren als uitvalbasis voor het verdere vervoer naar externe partijen. Daarnaast betreft het een centraal gelegen locatie ten opzichte van de omliggende kwekers zodat de routes van deze kwekers naar het logistiek centrum kort en overzichtelijk zijn. Buiten de reductie van vrachtbewegingen voorziet de initiatiefnemer grote voordelen in het feit dat er één gesprekspartner ontstaat in de regio waar afspraken mee gemaakt kunnen worden over welke routes gebruikt worden om de producten bij de kwekers op te halen. De grip op de routekeuze van het vrachtverkeer wordt hiermee sterker. Hierdoor kunnen routes door woongebieden en andere kwetsbare gebieden vermeden worden.

Puntsgewijs kunnen de volgende kwaliteitsverbeteringen worden behaald:

- Vermindering beschadiging wegnnet en parkeeroverlast;
- Gestructureerde regeling verkeersstromen vrachtverkeer en reduceren van het vrachtverkeer over het kleinere wegnnet;
- Verbetering van de verkeersveiligheid;
- Centraal aanspreekpunt.

Door Empaction is in mei 2013 een onderzoek uitgevoerd naar de verkeerstromen en te volgen routes vanuit de kwekers naar het logistieke centrum. Dit onderzoeksrapport is in september 2013 verder aangevuld. Hierbij is uitgegaan van een toezegging van 29 kwekers welke gebruik willen maken van de diensten van het logistieke centrum. Op basis van deze gegevens heeft Econsultancy ten behoeve van de voorgenomen plannen een onderzoek naar de luchtkwaliteit uitgevoerd

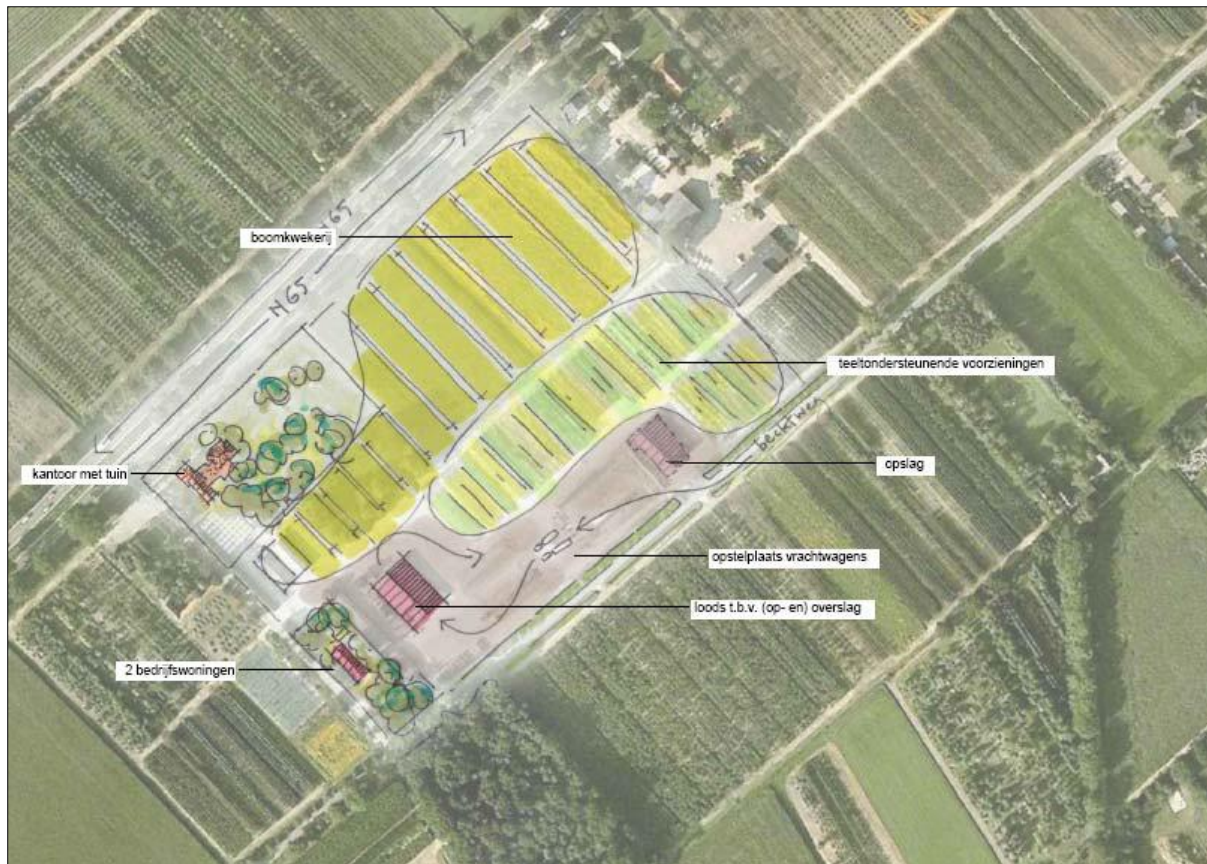
In de huidige situatie rijden de kwekers zelf met hun vrachtwagens naar de klanten toe. Over het algemeen rijden ze van de kwekerij naar de N65 en vervolgens naar de A2 of naar de A58. Daar dit inefficiënt is in kosten en in duurzaamheid, willen de kwekers de transporten gaan bundelen, het Greenport principe.

In optie 1 zullen de producten door de kwekers zelf naar Greenport vervoerd worden en vervolgens door Greenport naar de klanten. Het voordeel van dit systeem is dat de kwekers ook gebruik kunnen maken van hun landbouwvoertuigen. Uit de berekeningen blijkt dat het individueel aanleveren van producten aan Greenport (gezamenlijk) 147 kilometer bedraagt en het individueel rijden van producten naar klanten (tot aan de Rijksweg, gezamenlijk) 143 kilometer bedraagt. De winst treedt pas op na het verlaten van Greenport. Door Empaction is berekend dat door het bundelen van de transporten er geen 29 individuele vrachtwagens hoeven te rijden, maar 6 vrachtwagens. De 29 individuele vrachtwagens zijn namelijk maar voor een deel gevuld. Er zal een afname van ca. 80% van de emissies zijn.

In optie 2 wordt door Greenport het transport tussen de kwekers en Greenport verzorgd. Dit houdt in dat er door Greenport de producten wordt opgehaald. Uit berekeningen verricht door Empaction blijkt dat er 6 routes moeten worden gereden om de goederen op te halen. Uit de berekeningen blijkt dat er 101 kilometer wordt gereden. Hieruit blijkt dat er dagelijks ruim 30% extra minder kilometers wordt gereden. Er is in deze situatie een duidelijke verdere afname van emissies.

Het totaal aantal vrachtbewegingen (intern + extern) naar de Greenport is in totaal 45 vrachtbewegingen per etmaal (29+14). Indien 70% van de kwekers gebruikt maakt van de ophaalservice wordt dit aantal verlaagd naar 28 vrachtbewegingen per etmaal, dit zijn 56 motorvoertuigen per etmaal. Deze vrachtbewegingen vinden voornamelijk plaats over de Berktweg. Dit betekent een toename van intensiteiten op de Berktweg van 5% op de huidige intensiteit van 985 mvt/etmaal.

In het kader van onderhavig plan wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van een bestaande bedrijfslocatie. Het is de bedoeling dat de bestaande functie als kwekerij behouden blijft en dat het logistieke centrum als agrarisch technisch hulpbedrijf als nevenfunctie hier aan toegevoegd wordt. In eerste instantie zou hiervoor een deel van de huidige loodsen worden gebruikt, waarbij een scheidingswand zou worden geplaatst zodat onderscheidt kon worden gemaakt voor het gebruik ten behoeve van de Greenport en de kwekersactiviteiten. Op basis van de recentste ontwikkelingen worden de huidige loodsen zover bekend toch gesloopt en vervangen voor één grote bedrijfshal voor beide functies. In figuur 27 is aangegeven welke gronden in gebruik blijven ten behoeve van de kwekerij. De indeling qua bebouwing is op basis van de recentste ontwikkelingen reeds verouderd.

Figuur 67. Schets waarop de gronden ten behoeve van de kwekerij zijn aangegeven.

De ontsluiting vindt plaats vanuit de Berktweg. Direct bij de entree is ruimte voor opstelplaatsen voor vrachtwagens, hierdoor is geen sprake van stilstaande (wachtende) vrachtwagens op de Berktweg waardoor ook de doorstroming ter plaatse niet in het gedrang komt. De bestaande kantoorfunctie van Villa Louisahof blijft in gebruik als kantoor. De bestaande bedrijfswoningen blijven als zodanig gehandhaafd. In deze woningen wordt voorzien in het opvangen van de huisvestingsbehoefte van het personeel dat op de kwekerij en ten dienste van de Greenport gaat werken. Het aan deze bebouwing gekoppelde bouwvlak dat aan de overzijde van de straat is gelegen wordt losgekoppeld van het bouwvlak op de gronden van de kwekerij en Greenport. Door de koper van de betreffende gronden aan de overzijde van de straat wordt een procedure gestart tot ontkoppeling van beide bouwvlakken. Daarnaast is het noemenswaardig dat door de bestaande boomkwekerij in stand te houden er een buffer gecreëerd wordt tussen de Greenport en de N65. Op deze manier is geen sprake van bedrijfsbebouwing direct aan de N65 en wordt de 'etalagefunctie' van de N65, welke onderdeel uit maakt van de Napoleonsroute, ter plaatse behouden.

Ten behoeve van de voorgenomen realisatie van een logistiek centrum in combinatie met de huidige kwekerijactiviteiten blijft het groen dat niet bestemd is voor de handel behouden. Dit betreffen de bomen en struiken in de siertuin van Villa Louisahof en in de siertuin van de bedrijfswoningen. Ook de bomen langs de toegangsweg vanaf de Berktweg richting de bedrijfswoningen en Villa Louisahof blijven behouden. Daarnaast blijft tevens de vijver in de siertuin van Villa Louisahof blijft gehandhaafd.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

3.1 Quicksan flora en fauna

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureau-onderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 25 maart 2015. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent de provinciale gebiedsbescherming gegevens van de provincie Noord-Brabant geraadpleegd.

Het gebruik van openbare bronnen als waarneming.nl is voor zakelijke gebruikers niet toegestaan. Werknemers van een adviesbureau, ambtenaren, terreinbeheerders, ZZP-ers, stagiairs en onderzoekers vallen onder de definitie van zakelijk gebruikers.

Verspreidingsgegevens van soorten zijn veelal weergegeven op kilometerhokniveau (1 x 1 kilometer) of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Verder zijn sommige verspreidingsgegevens niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

3.2 Voortoets natuurbeschermingswet 1998

In het kader van de voortoets met betrekking tot het Natura 2000-gebied ‘Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen’ zijn middels een bureauonderzoek bestaande gegevens verzameld (literatuuronderzoek, expert judgement, veldgegevens). Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de gegevens uit de ruimtelijke onderbouwing van Compositie 5 stedenbouw (oktober 2013), de quickscan verkeersstromen Greenport Haaren van Empaction (september 2013) en het onderzoek luchtkwaliteit van Econsultancy (maart 2015). Verder is gebruik gemaakt van de effectenindicator van het Ministerie van Economische Zaken.

Vervolgens is bepaald of er een kans bestaat dat de realisatie van een centraal logistiek centrum ten behoeve van Greenport Haaren leidt tot significant negatieve effecten op het desbetreffende Natura 2000-gebied. Dat is het geval als op basis van objectieve gegevens uit te sluiten dat voorgenomen ingreep een significant negatief effect voor het betreffende gebied.

Om te bepalen of er kans bestaat dat negatieve effecten optreden op het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is eerst de ligging ten opzichte van het betreffende Natura 2000-gebied bepaald en zijn instandhoudingdoelstellingen en gevoeligheden in kaart gebracht. Vervolgens is op basis van de voorgenomen plannen bepaald welke versturende factoren effecten potentieel kunnen optreden. Bij de analyse van de versturende factoren is waar nodig tot in detail beschreven op welke wijze de ingreep plaatsvindt. Indien hierbij een leemte in kennis is dit gerapporteerd. Ook ten aanzien van de verspreiding van voor een storingsfactor gevoelige soorten wordt beschreven of de betreffende soorten in de invloedssfeer van de ingreep kunnen voorkomen. De beschrijving is per versturende factor beschreven aan de hand van de kenmerken, de interactie met andere factoren, de gevolgen en een analyse van de mate van optreden als gevolg van de voorgenomen ingreep.

Op basis van de analyse wordt aangegeven van welke van de volgende scenario's sprake is:

1. Er is zeker geen negatief effect. Dit betekent dat er geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig is.
2. Er is wel een mogelijk negatief effect, maar dit is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat het effect zeker niet significant is, volstaat daarvoor de zogenoemde verslechterings- en verstoringstoets.
3. Er is een kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat, is een passende beoordeling vereist.

4 TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving.

4.1 Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Hierbij vallen vogels onder een aparte categorie.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Tabel 1 algemeen beschermde soorten	
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol	
Tabel 2 overige beschermde soorten	
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmbloem, steenbreekvaren, tongvaren, maretak	

Tabel 3 strikt beschermde soorten

Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten.

De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang.

Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus afhankelijk van de soort.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk strikt beschermd en qua beschermingsregime te vergelijken met Tabel 3 van de Flora- en faunawet. Broedvogels vallen onder een aparte beschermingsgroep en zijn ingedeeld in een vijftal beschermingscategorieën (Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen, Dienst Regelingen, 2009). Zie tabel III voor een indeling van de bescherming van broedvogels.

Tabel III. Beschermingscategorieën aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen.

Broedvogels		
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.		
Beschermingscategorie 1	nesten jaarrond beschermd, ook buiten broedseizoen	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
Beschermingscategorie 2		Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
Beschermingscategorie 3		Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
Beschermingscategorie 4		Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Beschermingscategorie 5	Nesten jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.
Overige broedvogels ("algemeen" voorkomen-de broedvogels)	Nesten die <i>niet</i> het hele jaar door zijn beschermd; enkel binnen broedseizoen.	Vogels die elk broedseizoen een nieuw nest maken of in staat zijn een nieuw nest te maken. De vogelnesten voor eenmalig gebruik.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat negatieve gevolgen voor de vleermuisstand op lokaal niveau. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Algemene Zorgplicht

De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de flora en fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd.

Tabel IV. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

De algemene zorgplicht is in de meeste gevallen voornamelijk van toepassing op beschermde soorten die staan vermeld in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

4.2 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een onderzoekslocatie in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000-gebieden)

De Natuurbeschermingswet 1998 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn

beide zijn opgenomen in de Natura 2000-wetgeving, zijn de termen “Habitatrichtlijngebied” en “Vogelrichtlijngebied” komen te vervallen. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het Ministerie van Economische Zaken (via Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) of door de Provincie.

Natuurbeschermingswet 1998 (Beschermd Natuurmonumenten)

Beschermd Natuurmonumenten zijn gelegen buiten de Natura 2000-gebieden. Met de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet 1998 is het onderscheid tussen Staats- en Beschermd Natuurmonumenten opgeheven en gewijzigd in Beschermd Natuurmonumenten en zijn (delen van) Beschermd Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden komen te vervallen. Het beschermingsregime voor Beschermd Natuurmonumenten betreft het verbod om zonder vergunning handelingen te verrichten die schadelijk kunnen zijn voor de te beschermen waarden van een natuurmonument, zoals natuurschoon en de natuurwetenschappelijke betekenis ervan. Ontwikkelingen zijn wel mogelijk als door het Ministerie of de Provincie een vergunning is verleend.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het Natuurnetwerk Nederland is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermd Natuurmonumenten en de Wetlands) en verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk geworden voor het Natuurnetwerk Nederland. Tot die tijd was de Rijksoverheid hiervoor verantwoordelijk. De planologische begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

Groenblauwe mantel

De Groenblauwe mantel vormt het gebied tussen het kerngebied groenblauw en het agrarisch gebied, alsook het stedelijk gebied. Het kerngebied groenblauw wordt ommanteld om kernen te versterken en te verbinden. De Groenblauwe mantel bestaat overwegend uit multifunctioneel landelijk gebied met grondgebonden landbouw. Binnen de Groenblauwe mantel zijn ook de zogenaamde beheersgebieden van de ecologische hoofdstructuur opgenomen. Het beleid binnen de Groenblauwe mantel is gericht op het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, watersysteem en landschap. Voor de natuur betekent dit vooral versterking van de leefgebieden voor plant- en diersoorten en de bevordering van de biodiversiteit buiten de EHS. Vanuit de watercomponent wordt vooral ingezet op het kwantitatief en kwalitatief herstel van kwelstromen, zoals het wijstverschijnsel op de Peelrandbreuk in Oost Brabant, in de beekdalen en op de overgangen van zand/veen naar klei in de zogenaamde Naad van Brabant. De Groenblauwe mantel geeft naast de ontwikkeling van een robuust en veerkrachtig water- en natuursysteem ook ruimte voor de ontwikkeling van gebruiksfuncties, zoals landbouw en recreatie, mits deze bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap: de “jaminsbenadering”. De Groenblauwe mantel biedt echter geen ruimte voor stedelijke ontwikkeling of de ontwikkeling van nieuwe (kapitaal)intensieve vormen van recreatie en landbouw.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebied en verbindingsroutes. Indien van toepassing wordt in dit hoofdstuk tevens beoordeeld of de voorgenomen plannen een verstoring effect kunnen hebben op de betreffende (mogelijk) aanwezige beschermde soort.

5.1 Vogels

Broedvogels (beschermingscategorie 1 t/m 4)

De gebouwen op de onderzoekslocatie die zijn voorzien van een dak met dakbeschot bieden potentiële nestgelegenheid voor de huismus. Via de dakgoot kunnen huismussen de ruimte onder de dakpannen of golfplaten bereiken. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen huismussen op de onderzoekslocatie of de directe omgeving waargenomen. Ondanks dat de weersomstandigheden gedurende het veldbezoek niet optimaal waren voor het waarnemen van territoriale huismussen, hadden bij aanwezigheid van nesten onder de daken van de betreffende gebouwen zeker huismussen waargenomen moeten worden, aangezien huismussen in de periode maart – april druk bezig zijn met het op orde maken van hun nesten. Ook bij mindere weersomstandigheden hadden tenminste schuilende huismussen in het groen nabij de bebouwing aanwezig moeten zijn. Aangezien er op of nabij de onderzoekslocatie geen enkele activiteit van huismussen is waargenomen, in de periode waarin huismussen zich in de directe nabijheid van hun nesten bevinden, kan met voldoende zekerheid worden aangenomen dat zich onder de daken van de gebouwen op de onderzoekslocatie geen nesten van huismussen bevinden.

Ten aanzien van de gierzwaluw, die momenteel nog niet in Nederland zijn gearriveerd vanuit de overwinteringsgebieden, vormt alleen de nok van het bijgebouw van villa Louisahof een potentiële nestlocatie. De is gierzwaluw in Nederland echter meer een broedvogel van het stedelijke gebied, waar deze soort in los-vast kolonieverband broedt. Op basis van de ligging in agrarisch gebied, is een broedlocatie van de gierzwaluw op de onderzoekslocatie niet aannemelijk. Daarbij blijft de betreffende bebouwing behouden, waardoor verstoring ten aanzien van een onverhoopt aanwezige nestplaats van de gierzwaluw niet aan de orde zou zijn.

De aanwezige loofbomen op de onderzoekslocatie konden door de afwezigheid van een bladerdek goed worden gecontroleerd op de aanwezigheid van nesten van broedvogels als sperwer en ransuil; deze zijn niet aangetroffen. De aanwezige coniferen en naaldbomen waren minder goed te controleren op nesten. Onder de coniferen en naaldbomen zijn echter geen sporen als uitwerpselen of braakballen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van nesten van een soort als sperwer en ransuil.

Op de onderzoekslocatie zijn tevens geen sporen van de steenuil aangetroffen. Op de onderzoekslocatie zelf is daarbij amper broedgelegenheid aanwezig. De enige geschikte locatie, de nok van de stalen loods, is in gebruik door kauwen om te nestelen, dus hier zal geen steenuilennest aanwezig zijn. Daarbij zijn ook in deze loods geen sporen van de steenuil aangetroffen. Verder blijft de onderzoekslocatie, met name door het behoud van het tuingedeelte van villa Louisahof, geschikt als foerageergebied voor een eventueel in de directe nabijheid broedende steenuil. Verstoring ten aanzien van de steenuil door de voorgenomen plannen is dan ook niet aan de orde. Verder zijn er tevens geen aanwijzingen gevonden die er op duiden dat de onderzoekslocatie een (belangrijke) functie heeft of kan hebben voor andere vogelsoorten uit beschermingscategorie 1 t/m 4.

Broedvogels (beschermingscategorie 5)

De broedvogels die in een aantal gevallen onder de beschermingscategorie 5 vallen zijn voornamelijk hollenbroeders of makers van grote nesten. De bomen op de onderzoekslocatie zijn gecontroleerd op aanwezigheid van holtes en grote nesten. In de bomen in de tuin van Villa Louisahof zijn meerdere holtes aangetroffen die als nestlocatie kunnen dienen voor soorten als koolmees, boomkruiper en boomklever. De bomen met deze potentiële nestlocaties blijven echter behouden. Daarnaast kunnen onder de daken van de gebouwen soorten als zwarte roodstaart en spreeuw nestelen. Bij eventuele sloop van de loodsen kan dan ook mogelijk dergelijk nest verloren gaan. Voor deze soorten geldt gezien de aanwezigheid van voldoende alternatieve nestlocaties in de omgeving dat er derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben.

Overige broedvogels

Door de aanwezigheid van struiken en bomen zijn er op de onderzoekslocatie geschikte nestlocaties aanwezig voor algemene vogels als merel, heggemus, winterkoning en roodborst. Daarnaast kan in de aanwezige bomen een soort als houtduif, vink of groenling broeden. Wanneer er bomen in het kader van de handel worden verwijderd, kan hierdoor een nest van een algemene soort als merel verloren gaan. Verder is in de stalen loods een nestrest van de winterkoning aangetroffen. Daarnaast kan ook een soort als witte kwikstaart in de loods tot broeden komen. Bij eventuele sloop van de loodsen kan dan ook mogelijk dergelijk nest verloren gaan.

5.2 Vleermuizen

Uit het "Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant" (Twisk & Limpens, 2006) blijkt dat binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en meervleermuis zijn waargenomen. Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.* 2010) is het onderzoeksgebied gelegen in een deel van Nederland waar tevens de vleermuissoorten gewone grootoorvleermuis, franjestaart, Brandt's vleermuis en baardvleermuis kunnen voorkomen.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie, met uitzondering van de open loods, is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van geschikte openingen die toegang verlenen tot spouwmuuren, het dakbeschot of ruimtes achter betimmeringen en houten balken. De gebouwen met stenen muren zijn voornamelijk geschikt voor de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. In de stalen loods kan een soort als de gewone grootoorvleermuis weggokruipen achter de houten constructiebalken aan de binnenzijde van de loods. Indien er in de toekomst gebouwen worden gesloopt of verbouwd, kan mogelijk verstoring optreden van een vaste- rust en/of verblijfplaats van een vleermuisensoort.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat, gebruikt kunnen worden door vleermuizen als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis om te foerageren. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden echter niet in het geding komen. De huidige foerageermogelijkheden blijven door het behoud van de siertuin en dergelijke behouden en in de directe omgeving zijn volop foerageermogelijkheden aanwezig. Daarbij zullen de meeste vleermuizen uit de directe omgeving gaan foerageren ter plaatse van het waterrijke natuurgebied de Leemkuilen.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Door de herin-

richting van de onderzoekslocatie worden geen vliegroutes verstoord, ervan uitgaande dat de bomen langs de toegangsweg tussen de Berktweg en de N65 die als vliegroute kunnen fungeren, in de toekomstige situatie gehandhaafd blijven.

5.3 Overige zoogdieren

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel, mol, konijn en rosse woelmuis. Aangezien het groen waar soorten als de egel zich onder kunnen verschuilen behouden blijft, zal er amper sprake zijn van verstoring ten aanzien van dergelijke algemene soorten. Alleen bij graafactiviteiten ter plaatse van molscholen, kan mogelijk een mol worden verstoord.

Streng beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de steenmarter. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke als verblijfplaats. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of verblijfplaats door deze soort. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken ervan kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie niet in gebruik is door de steenmarter.

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de eekhoorn. Tijdens het veldbezoek is tevens een eekhoorn waargenomen op de onderzoekslocatie. De loofbomen op de onderzoekslocatie konden door het ontbreken van bladerdek goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Hierin zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen. De coniferen en naaldbomen waren daarentegen minder goed te controleren. Eventuele nesten hierin worden echter niet aangetast omdat de betreffende bomen gehandhaafd blijven.

De das komt volgens de verspreidingsgegevens voor in de omgeving van Haaren. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie geen graaf-, loop- of eetsporen, latrines en/of wissels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door de das. Het is niet uit te sluiten dat een das incidenteel op de onderzoekslocatie foerageert. Deze zal dan met name ter plaatse van de te behouden siertuin van Villa Louisahof naar voedsel zoeken. Dassen zullen eerder eerder foerageren op de nabijgelegen graslanden met houtwallen langs de perceelgrenzen. Verstoring ten aanzien van de das als gevolg van de voorgenomen plannen is dan ook niet aan de orde.

Het voorkomen van andere streng beschermde grondgebonden zoogdieren is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat en/of op basis van verspreidingsgegevens kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens gegevens van RAVON (Tijdschrift RAVON 51, 2013) zijn binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de levendbarende hagedis en hazelworm waargenomen. Deze waarnemingen hebben voornamelijk betrekking op de nabij gelegen natuurgebieden. Daarbij stellen reptielen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren, die op de onderzoekslocatie niet aanwezig zijn. Daarbij is de onderzoekslocatie wegens de ligging tussen drukke wegen slecht bereikbaar voor bijvoorbeeld de hazelworm.

Amfibieën

Volgens de verspreidingsgegevens van RAVON (Tijdschrift RAVON 51, 2013) komen binnen enkele kilometers van het onderzoeksgebied de volgende soorten amfibieën voor: bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker, kleine watersalamander, kamsalamander, Alpenwatersalamander, vinpootsalamander, boomkikker, heikikker, poelkikker en rugstreeppad. De waarnemingen van de streng beschermde soorten kamsalamander, Alpenwatersalamander, vinpootsalamander, boomkikker, heikikker, poelkikker en rugstreeppad hebben voornamelijk betrekking op de nabijgelegen natuurgebieden, zoals de Leemkuilen. Het is echter wel mogelijk dat zich in de te behouden vijver in de tuin van Villa Louisahof soorten als kamsalamander, Alpenwatersalamander en vinpootsalamander hebben weten te vestigen vanuit de natuurgebieden in de directe omgeving. Verder kunnen hier ook algemene soorten als bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander zich in voortplanten. Ook in de sloot langs de west en noordzijde van het terrein kunnen dergelijke algemene soorten zich voortplanten. Deze potentiële voortplantingswateren blijven zoals eerder genoemd behouden, waardoor er geen aantasting van voortplantingshabitat van de genoemde soorten zal plaatsvinden. Ook ten aanzien van het landhabitat, de tuin van Villa Louisahof en de bosschages rond de bedrijfswoningen, vindt geen aantasting plaats.

Vissen

In de vijver zullen, vanwege de geïsoleerde ligging, van nature geen vissen in aanwezig zijn. In de sloot langs het terrein kan een algemene soort als driedoornige stekelbaars in voorkomen. Omdat beide oppervlakte wateren behouden blijven, zal er geen sprake zijn van verstoring ten aanzien van vissen.

5.5 Ongewervelde soorten

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Flora- en faunawet een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebieden zijn te vinden. Beschermde soorten zijn op de onderzoekslocatie dan ook niet te verwachten.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige ongewervelde soorten

De aanwezigheid van overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese riviervreeuw en platte schijfhoorn, is op de onderzoekslocatie uitgesloten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.6 Vaatplanten

De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Aangezien de locatie in gebruik is als kwekerij en siertuin, is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen beschermde planten waargenomen. Hierbij is vanwege het jaargetijde voornamelijk gelet op de aanwezigheid van (beschermde) muurvegetatie.

6 TOETSING AAN DE FLORA- EN FAUNAWET

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Flora- en faunawet en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Flora- en faunawet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

6.1 Broedvogels

Voor de broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt in dit geval dat, indien de nestgelegenheid (zowel beplanting als bebouwing) buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot vogels. Artikel 11 van de Flora- en faunawet (Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden aangetast wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

6.2 Vleermuizen

Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn conform de Flora- en faunawet jaarrond beschermd. Indien één of meerdere voor vleermuizen geschikte gebouwen in de toekomst wordt gesloopt, wordt om de aanwezigheid van een vaste rust- en verblijfplaats van een vleermuizensoort in het betreffende gebouw te kunnen vaststellen dan wel met voldoende zekerheid te kunnen uitsluiten een aanvullend (protocollair) veldonderzoek noodzakelijk geacht. Op basis van het aanvullende veldonderzoek kan worden bepaald of er bij uitvoering van de sloop sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen. Bij aanwezigheid van een verblijfplaats van een vleermuizensoort dient ten behoeve van de sloop een ontheffing te worden aangevraagd voor het verstoren/vernietigen van een vaste rust- en verblijfplaats. Daarnaast zal door het treffen van maatregelen; zoals het aanbieden van tijdelijke vleermuiskasten, slopen buiten de gevoelige periode en het geschikt maken van de nieuwbouw, de functionaliteit van de verblijfplaatsen behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen.

6.3 Grondgebonden zoogdieren

Door de voorgenomen plannen worden in principe geen verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren verstoord. Daarbij geldt voor algemene soorten als egel, konijn, mol en rosse woelmuis bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Flora- en faunawet, waardoor bij verstoring geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de algemene zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor op het werkterrein aanwezige dieren en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen. Indien noodzakelijk dient een aanwezig dier zorgvuldig te worden verplaatst naar een geschikte locatie buiten het gebied waar de werkzaamheden plaatsvinden.

6.4 Amfibieën

Door de voorgenomen plannen wordt geen voortplanting- en landhabitat van amfibieën verstoord. Het is echter in het kader van de algemene zorgplicht wel weer noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor incidenteel op het werkterrein aanwezige individuen, met name in de trekperiode, en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

6.5 Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Flora- en faunawet ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de plannen in dit geval niet aan de orde.

7 GEBIEDSBESCHERMING

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een onderzoekslocatie in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied. Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kan er sprake zijn van negatieve gevolgen voor door de wetgever vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen gedeelte van een Natura 2000-gebied bevindt zich op circa 175 meter afstand ten westen van de onderzoekslocatie. Het betreft in dit geval het natuurgebied de Leemkuilen, dat deel uitmaakt van het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. In figuur 28 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van dit Natura 2000-gebied weergegeven.

Figuur 28. Ligging onderzoekslocatie (rood omlijnd) ten opzichte van de Leemkuilen (geel omlijnd).

De Leemkuilen bestaat uit een complex van grote en kleine plassen en vennen omringd door moeras en moerasbos. De waterkwaliteit is uitstekend en verschilt per plas. Vele bijzondere waterplanten en dieren komen voor in duurzame populaties. Het gebied vormt, samen met De Brand, de kern van de regionale metapopulatie van Kamsalamanders en Boomkikkers.

De onderzoekslocatie is niet gelegen in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als beschermd natuurmonument. Het dichtstbijzijnde Beschermd Natuurmonument betreft het Hildsven op circa 7,5 kilometer ten zuiden van de onderzoekslocatie.

Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van de Ecologische hoofdstructuur. Het gemengde bosperceel ten zuiden van de onderzoekslocatie, aan de overzijde van de Berktweg, is door de provincie Noord-Brabant wel aangewezen als EHS. In figuur 29 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk weergegeven.

Figuur 27. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (EHS).

Groenblauwe mantel

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de Groenblauwe mantel van de provincie Noord-Brabant. De agrarische percelen aan de overzijde van de N65, grenzend aan de oostzijde van de Leemkuilen, zijn wel aangewezen als Groenblauwe mantel

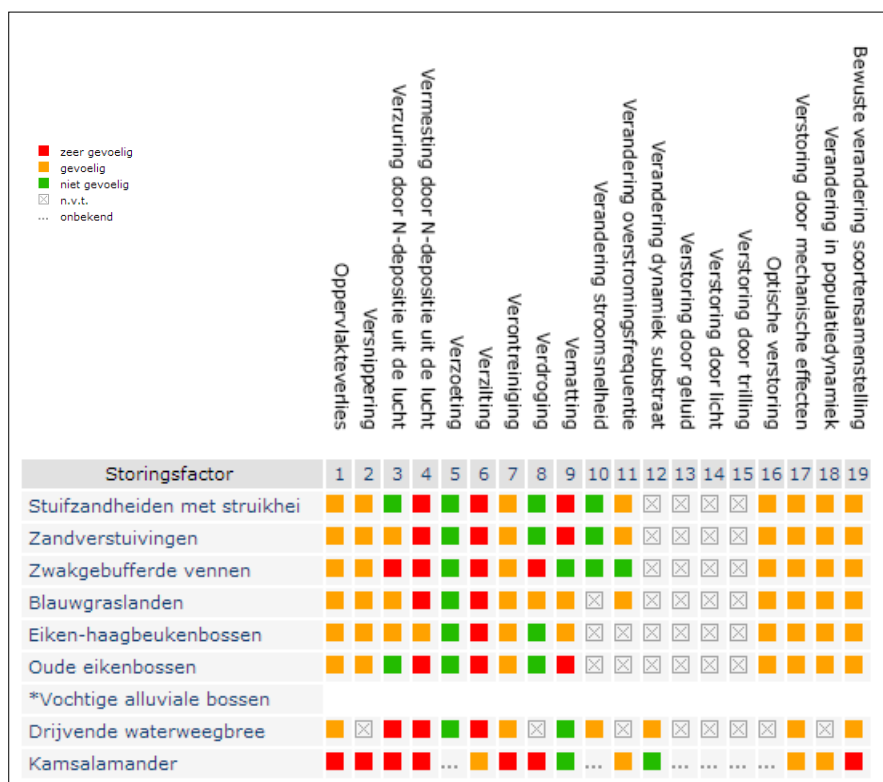
7.2 Voortoets Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen

De onderzoekslocatie ligt binnen de invloedssfeer van het Natura-2000 gebied de Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Vastgesteld zal moeten worden of er op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat het plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen, significante gevolgen kan hebben voor de aangewezen gebieden. Significante gevolgen bij Natura 2000-gebieden zijn gevolgen die in strijd zijn met de instandhoudingsdoelen van het gebied.

Voor een dergelijk onderzoek kan in eerste instantie worden volstaan met een zogenaamde "oriënterende fase". Uit het onderzoek zal moeten blijken welke van de onderstaande situaties aan de orde zijn:

1. Er is zeker geen negatief effect. Dit betekent dat er geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig is.
2. Er is wel een mogelijk negatief effect, maar dit is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat het effect zeker niet significant is, volstaat daarvoor de zogenoemde verslechterings- en verstoringstoets.
3. Er is een kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat, is een passende beoordeling vereist.

In de effectenindicator van het Ministerie van EZ zijn de meest voorkomende storende factoren met betrekking tot Natura 2000-gebieden beschreven. De effectenindicator onderscheidt 19 storende factoren. De gevoeligheid van beschermde habitats en soorten in het Natura 2000-gebied de Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen voor storingsfactoren is weergegeven in figuur 30.

Figuur 30. Gevoeligheid van beschermde habitats en soorten in het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen (bron: Ministerie van EZ).

1 Oppervlakteverlies. Afname beschikbaar oppervlak leefgebied soorten en/of habitattypen.

Interactie andere factoren: verlies van oppervlakte leidt tot verkleining en in sommige gevallen ook tot versnippering van het leefgebied (zie aldaar). Een kleiner gebied heeft bovendien meer te leiden van randinvloeden: vaak is de kwaliteit van het leefmilieu aan de rand minder goed dan in het centrum van het gebied. Op deze manier leidt verlies oppervlakte mogelijk ook tot een grotere gevoeligheid voor bijvoorbeeld verdroging, verzuring of vermesting.

Werking: door afname van het beschikbare oppervlak neemt ook het aantal individuen van een soort af. Om duurzaam te kunnen voortbestaan moet elke soort uit een minimum aantal individuen bestaan; bij diersoorten wordt meestal van een minimum aantal paartjes (reproductieve eenheden) gesproken. Wanneer een populatie te klein wordt neemt de kans op uitsterven toe, zeker als deze populatie geen onderdeel uitmaakt van een samenhangend netwerk van leefgebieden. Bij een populatie die uit te weinig individuen bestaat, neemt ook de kans op inteelt toe en dus de genetische variatie af. Hierdoor wordt een populatie kwetsbaar voor veranderingen tengevolge van bijvoorbeeld predatie, extreme seizoensinvloeden of ziekten. Ook habitattypen kennen een ondergrens voor een duurzame oppervlakte.

Conclusie: Oppervlakteverlies zal niet optreden, omdat de onderzoekslocatie niet is gelegen binnen het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen, maar op 175 meter van de meest nabijgelegen grens van dit Natura 2000-gebied.

2 Versnippering. Van versnippering is sprake bij het uiteenvallen van het leefgebied van soorten.

Interactie andere factoren: treedt op ten gevolge van verlies leefgebied of verandering in abiotische condities van het leefgebied. Kan leiden tot verandering in populatiedynamiek.

Gevolg: als het leefgebied niet meer voldoende groot is voor een populatie, of individuen van één populatie kunnen de verschillende leefgebieden niet meer bereiken, neemt de duurzaamheid van de populatie af. Een gevolg kan zijn een verandering op in de soortensamenstelling en het ecosysteem. Soorten zijn in verschillende mate gevoelig voor de versnippering van hun leefgebied. Het meest gevoelig zijn soorten met een gering verspreidingsvermogen, soorten die zich over de grond bewegen en soorten met een grote oppervlaktebehoefte. Versnippering door barrières zoals wegen en spoorlijnen leidt mogelijk ook tot sterfte van individuen en kan zo effect hebben op de populatiesamenstelling. Bij versnippering moet men altijd goed rekening houden met het schaalniveau van het populatienetwerk.

Conclusie: Versnippering zal niet optreden, omdat de onderzoekslocatie niet is gelegen binnen het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en geen delen van dit Natura 2000-gebied scheidt.

3 Verzuring. Verzuring van bodem of water is een gevolg van de uitstoot (emissie) van vervuilende gassen door bijvoorbeeld fabrieken en (vracht)auto's. De uitstoot bevat onder andere zwaveldioxide (SO₂), stikstofoxide (NO_x), ammoniak (NH₃) en vluchtige organische stoffen (VOS). Deze verzurende stoffen komen via lucht of water in de grond terecht en leiden aldus tot het zuurder worden van het biotische milieu. De belangrijkste bronnen van verzurende stoffen zijn de landbouw, het verkeer en de industrie.

Interactie andere factoren: De effecten van verzurende stoffen zijn niet altijd te scheiden van die van vermestende stoffen, omdat een deel van de verzurende stoffen ook vermestend werkt (aanvoer van stikstof).

Gevolg: Verzuring leidt tot een directe of indirecte afname van de buffercapaciteit (het neutralisatievermogen) van bodem of water. Op termijn resulteert dit proces in een daling van de zuurgraad. Hierdoor zullen voor verzuring gevoelige soorten verdwijnen, wat kan resulteren in een verandering van het habitattypen en daarmee mogelijk het verdwijnen van typische (dier)soorten.

Conclusie: De realisatie van een centraal logistiek centrum zal volgens de quickscan verkeersstromen leiden tot een afname van het vrachtverkeer nabij het deelgebied Leemkuilen, onderdeel van het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. De uitstoot van emissies, zal volgens de uitkomsten van het onderzoek naar de luchtkwaliteit eveneens afnemen. De uitstoot van verzurende emissies op het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen zal hierdoor ook afnemen. Een significant toename is niet aan de orde.

4 Vermesting. Vermesting is de 'verrijking' van ecosystemen met name stikstof en fosfaat. Het kan gaan om aanvoer door de lucht (droge en natte neerslag van ammoniak en stikstofoxiden) of nitraat- en fosfaataanvoer door het oppervlaktewater.

Interactie andere factoren: stoffen die leiden tot veresting kunnen ook leiden tot verzuring. Vermesting (en verzuring) kunnen op hun beurt leiden tot verontreiniging van het oppervlakte- en grondwater.

Gevolg: De groei in veel natuurlijke landecosystemen zoals bossen, vennen en heidevelden worden gelimiteerd door de beschikbaarheid van stikstof. Het gevolg van stikstof depositie is dat deze extra stikstof extra groei geeft. Daarbij is de beschikbaarheid van stikstof bepalend voor de concurrentieverhoudingen tussen de plantensoorten. Als de stikstofdepositie boven een bepaald kritisch niveau komt, neemt een beperkt aantal plantensoorten sterk toe ten koste van meerdere andere. Hierdoor neemt de biodiversiteit af.

Conclusie: De realisatie van een centraal logistiek centrum zal volgens de quickscan verkeersstromen leiden tot een afname van het vrachtverkeer nabij het deelgebied Leemkuilen, onderdeel van het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. De uitstoot van emissies, zal volgens de uitkomsten van het onderzoek naar de luchtkwaliteit eveneens afnemen. De uitstoot van eutrofiërende stoffen als stikstofdioxide zal hierdoor ook afnemen. Een significante toename van depositie op het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen is niet aan de orde.

5 Verzoeting. Verzoeting treedt op als het chloridegehalte in het water afneemt, en niet meer geschikt is voor de beoogde zoute of brakke natuurtypen.

Interactie andere factoren: verzoeting treedt meestal op tengevolge van vernatting of, zoals in het Delta-gebied, door het afsluiten van zeearmen. In (voormalig) brakke of zoute wateren leidt verzoeting tot vermessing.

Gevolg: Het steeds zoeter worden van bijv. het Oostvoornse meer heeft gevolgen voor de flora en fauna in het meer. Bepaalde soorten zullen verdwijnen terwijl nieuwe soorten zich zullen vestigen. Door de verzoeting zal de brakwatervegetatie verdwijnen. Dit heeft tot gevolg dat door het afsterven van algen en wieren een verslechtering van de waterkwaliteit kan optreden. Verder kan door verzoeting de gevoeligheid voor eutrofiëring sterk toenemen. Naast verandering van vegetatie zal bij een verdere verzoeting ook de macrofauna- en visstandsamenstelling veranderen.

Conclusie: Er is geen sprake van zoute of brakke natuurtypen in de Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Volgens de effectenindicator van het Ministerie is dit gebied dan ook niet gevoelig voor verzoeting.

6 Verzilting. Verzilting betreft de ophoping van oplosbare zouten (kalium, natrium, magnesium, calcium) in bodems en wateren. In wateren komt verzilting over het gehele spectrum tussen zoet (<200 mg Cl/l) en zeer zout (> 30.000 mg Cl/l) voor en is dus niet beperkt tot zoet en brak water.

Interactie andere factoren: Verzilting van bodems treedt vaak op tengevolge van verdroging.

Gevolg: Als gevolg van verzilting verandert de zoet-zout gradiënt en dit heeft gevolgen voor de grondwaterkwaliteit en dus de bodemvruchtbaarheid. Dit werk weer door in randvoorwaarden voor aanwezige plant- en diersoorten en leidt uiteindelijk tot een verandering in de soortensamenstelling.

Conclusie: Bij de voorgenomen plannen zijn geen oplosbare zouten betrokken. Verzilting is niet aan de orde.

7 Verontreiniging. Er is sprake van verontreiniging als er verhoogde concentraties van stoffen in een gebied voorkomen, welke stoffen onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties aanwezig zijn. Bij verontreiniging is sprake van een zeer brede groep van ecosysteem/gebiedsvreemde stoffen: organische verbindingen, zware metalen, schadelijke stoffen die ontstaan door verbranding of productieprocessen, straling (radioactief en niet radioactief), geneesmiddelen, endocrien werkende stoffen etc. Deze stoffen werken in op de bodem, grondwater, lucht.

Interactie andere factoren: geen directe interactie met andere factoren. Wel kan verontreiniging als gevolg van andere factoren optreden.

Gevolg: Vrijwel alle soorten en habitattypen reageren op verontreiniging. De ecologische effecten uiten zich in het verdwijnen van soorten en/of het beïnvloeden van gevoelige ecologische processen. Deze beïnvloeding kan direct plaatsvinden maar ook indirect via een opeenvolging van ecologische interacties. Bovendien kan verontreiniging zich pas vele jaren/decennia later manifesteren. De gevolgen van verontreiniging zijn divers en complex. In het algemeen kan gesteld worden dat aquatische habitattypen en soorten gevoeliger zijn dan terrestrische systemen. Ook geldt dat soorten in de top van de voedselpiramide, als gevolg van accumulatie, van verontreinigingen gevoeliger zijn. Echter, afhankelijk van de concentratie en duur van de verontreiniging zijn alle habitattypen en soorten gevoelig en kan verontreiniging leiden tot verandering van de soortensamenstelling.

Conclusie: De werkzaamheden vinden plaats buiten het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Bovendien zullen bij het in gebruik name van het logistiek centrum geen spra-

ke van het gebruik van verontreinigde stoffen. Verontreiniging van het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen is dan ook niet aan de orde.

8 Verdroging. Verdroging uit zich in lagere grondwaterstanden en/of afnemende kwel. De actuele grondwaterstand is zo lager dan de gewenste/benodigde grondwaterstand.

Interactie andere factoren: verdroging kan tevens leiden tot verzilting. Door verdroging neemt ook de doorluchting van de bodem toe waardoor meer organisch materiaal wordt afgebroken. Op deze wijze leidt verdroging tevens tot vermesting. Er zijn ook gebieden waar verdroging kan optreden zonder dat de grondwaterstand in de ondiepe bodem daalt. Het gaat daarbij om gebieden waar van oudsher grondwater omhoogkomt. Dit water heet kwelwater. Kwelwater is water dat elders in de bodem is geïnfiltrerd en dat naar het laagste punt in het landschap stroomt. Kwelwater heeft dikwijls een bijzondere samenstelling: het is rijk aan ijzer en calcium, arm aan voedingsstoffen en niet zuur, maar gebufferd. Schade aan de natuur die veroorzaakt wordt door een afname of het verdwijnen van kwelwater en het vervangen van dit type water met gebiedsvreemd water, noemen we ook verdroging.

Gevolg: de verandering in grondwaterstand en soms ook kwaliteit van het grondwater leidt tot een verandering in de soortensamenstelling en op lange termijn van het habitattype.

Conclusie: De voorgenomen plannen hebben geen betrekking op de grondwaterstand van het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Verdroging is dan ook niet aan de orde.

9 Vernatting. Vernatting manifesteert zich in hogere grondwaterstanden en/of toenemende kwel veroorzaakt door menselijk handelen.

Interactie andere factoren: vernatting kan leiden tot verzoeting en verandering van de waterkwaliteit, bijvoorbeeld als gevolg van inlaat van gebiedsvreemd water.

Gevolg: Vernatting is een storende factor voor vegetatietypen en soorten die van nature onder drogere omstandigheden voorkomen. Vernatting grijpt in op de bodem- of watercondities. Bij verdergaande vernatting kan een gebied ongeschikt worden voor planten en dieren en zo leiden tot een verandering in de soortensamenstelling en uiteindelijk het habitattype.

Conclusie: De voorgenomen plannen hebben geen betrekking op de grondwaterstand van het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Vernatting is dan ook niet aan de orde.

10 Verandering stroomsnelheid. Verandering van stroomsnelheid van beken en rivieren kan optreden door menselijke ingrepen zoals plaatsen van stuwen, kanaliseren of weer laten meanderen.

Interactie andere factoren: geen?

Gevolg: Verschillen in stroomsnelheid (langzaam of snel) en dimensies (van bovenloop tot riviertje) leiden tot duidelijke verschillen in levensgemeenschappen en kenmerkende soorten hiervan. Door verandering in stroomsnelheid verdwijnen kenmerkende soorten en levensgemeenschappen.

Conclusie: De voorgenomen plannen hebben geen betrekking op de stroming van het oppervlakte water in de Leemkuilen. Daarbij betreffen dit stilstaande oppervlakte wateren. Verandering in stroomsnelheid binnen de Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen is dan ook niet aan de orde.

11 Verandering overstromingsfrequentie. De duur en/of frequentie van de overstroming van beken en rivieren verandert door menselijke activiteiten.

Interactie met andere factoren: overstromingen zijn van invloed op de vochttoestand, de zuurgraad, de voedselrijkdom en het zoutgehalte van een gebied.

Gevolg: Voor een voedselarme vegetatie bijvoorbeeld leidt een toenemende overstroming met voedselrijk water tot vermesting: verrijking van de bodem en daardoor verrijking van de vegetatie. Bij boezemlanden die regelmatig worden overstroomd leidt een afname van de overstromingsfrequentie tot verzuring van de bodem, waardoor basenminnende plantensoorten kunnen verdwijnen. Langdurige overstroming kan leiden tot zuurstofgebrek in de wortels van planten waardoor planten kunnen afsterven. Uiteindelijk grijpt een verandering in de overstromingsdynamiek zo in op de soortensamenstelling.

Conclusie: De voorgenomen plannen hebben geen betrekking op de waterstand van de oppervlakte wateren binnen de Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Verandering in de overstromingsfrequentie is dan ook niet aan de orde.

12 Verandering dynamiek substraat. Er treedt een verandering op in de bodemdichtheid of bodemsamenstelling van terrestrische of aquatische systemen, bijvoorbeeld door aanslibbing of verstuiwing.

Interactie andere factoren: verandering overstromingsdynamiek, verandering mechanische effecten

Gevolg: Verandering van dynamiek van het substraat kan leiden tot verandering van de abiotische randvoorwaarden waardoor levensgemeenschappen kunnen veranderen. Dynamiek van het substraat is bijvoorbeeld van belang voor droge pioniervegetaties in de duinen en stuifzanden, of voor mosselbanken in de Waddenzee.

Conclusie: De voorgenomen plannen hebben geen betrekking op de bodemdichtheid of bodemsamenstelling van het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen doordat alle activiteiten plaatsvinden buiten het Natura 2000-gebied. Verandering in de dynamiek substraat van het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen is dan ook niet aan de orde.

13 Verstoring door geluid. Verstoring door onnatuurlijke geluidsbronnen; permanent zoals geluid wegverkeer dan wel tijdelijk zoals geluidsbelasting bij evenementen. Geluid is een hoorbare trilling, gekenmerkt door geluidsdruk en frequentie.

Interactie andere factoren: Treedt vaak samen met visuele verstoring op door bijv. vlieg- en autoverkeer, manifestaties etc.

Gevolg: Logischerwijs zijn alleen diersoorten gevoelig voor direct effecten van geluid. Geluid sec is een belangrijke factor in de verstoring van fauna. De verstoring door geluid wordt beïnvloed door het achtergrondgeluid en de duur, frequentie en sterkte van de geluidsbron zelf. Geluidsbelasting kan leiden tot stress en/of vluchtgedrag van individuen. Dit kan vervolgens weer leiden tot het verlaten van het leefgebied of bijvoorbeeld een afname van het reproductieproces. In bepaalde gevallen kan ook gewenning optreden, in het bijzonder bij continu geluid. Voor zeezoogdieren en vogels is in bepaalde gevallen deze dosis-effect relatie goed gekwantificeerd.

Conclusie: Volgens de effectenindicator van het Ministerie zijn de beschermde habitattypen en soorten van de Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen niet gevoelig voor verstoring door geluid. Daarbij is tussen beoogde logistiek centrum en het Natura 2000-gebied de N65 met een hoge verkeersintensiteit gelegen, waardoor het verkeersgeluid ter plaatse van de onderzoekslocatie richting het Natura 2000-gebied opgaat in het verkeersgeluid van de N65.

14 Verstoring door licht. Verstoring door kunstmatige lichtbronnen, zoals licht uit woonwijken en industrieterreinen, glastuinbouw etc.

Interactie andere factoren: geen?

Gevolg: Kunstmatige verlichting van de nachtelijke omgeving kan tot verstoring van het normale gedrag van soorten leiden. Naar mogelijke effecten is nog vrij weinig onderzoek gedaan. Veel kennis gaat daarom nog niet verder dan het kwalitatief signaleren van risico's. Met name schemer- en nachttactieve dieren kunnen last hebben van verstoring door licht, doordat zij juist aangetrokken worden of verdreven door de lichtbron. Hierdoor raakt bijvoorbeeld hun ritme ontregeld of verlichte delen van het leefgebied worden vermeden.

Conclusie: Volgens de effectenindicator van het Ministerie zijn de beschermde habitattypen en soorten van de Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen niet gevoelig voor verstoring door licht. Daarbij zal de eventuele extra verlichting op het terrein dat gericht is naar de grond, niet zichtbaar voor fauna binnen het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen.

15 Verstoring door trilling. Er is sprake van trillingen in bodem en water als dergelijke trillingen door menselijke activiteiten veroorzaakt worden, zoals bij boren, heien, draaien van rotorbladen etc.

Interactie andere factoren: kan vooral samen optreden met verstoring door geluid.

Gevolg: Trilling kan leiden tot verstoring van het natuurlijke gedrag van soorten. Individuen kunnen tijdelijk of permanent verdreven worden uit hun leefgebied. Over het daadwerkelijke effect van trilling is nog zeer weinig bekend. Naar het effect op zeezoogdieren is wel onderzoek verricht.

Conclusie: Volgens de effectenindicator van het Ministerie zijn de beschermde habitattypen en soorten van de Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen niet gevoelig voor verstoring door trillingen. Daarbij zal het vrachtverkeer rond de Leemkuilen in zijn totaliteit afnemen, waardoor er in de beoogde situatie, zover het überhaupt van toepassing was, minder verkeerstrillingen voelbaar zullen zijn binnen het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen.

16 Optische verstoring. Optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem.

Interactie andere factoren: treedt vaak samen op met verstoring door geluid (in geval van recreatie) of trilling en licht (in geval van voertuigen, schepen).

Gevolg: Optische verstoring leidt vooral tot vluchtgedrag van dieren. De soort reageert bijvoorbeeld op beweging omdat een potentiële vijand wordt verwacht. Andersom kan optische verstoring juist ook het uitzicht van soorten beperken waardoor zij potentiële vijanden niet zien naderen. De daadwerkelijke effecten zijn zeer soortspecifiek en hangen van de schuwheid van de soort en de mate waarin gewinning optreedt. Bovendien kunnen de effecten afhankelijk zijn van de periode van de levenscyclus van de soort: in de broedtijd zijn soorten over het algemeen schuwer en dus gevoeliger voor optische verstoring.

Conclusie: De activiteiten op het logistiek centrum zijn niet zichtbaar binnen het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Daarbij is tussen het Natura 2000-gebied het beoogde logistiek centrum de N65 met veel verkeersbewegingen gelegen. Daarbij zullen de verkeersbewegingen rondom de leemkuilen in zijn totaliteit afnemen, waardoor de optische verstoring, zover van toepassing, zelfs verminderd.

17 Verstoring door mechanische effecten. Onder mechanische effecten vallen verstoring door betreding, golfslag, luchtwervelingen etc. die optreden ten gevolge van menselijke activiteiten. De oorzaken en gevolgen zijn bij deze storende factor zeer divers.

Interactie andere factoren: verstoring kan samenvallen met verstoring door geluid, licht en trilling.

Gevolg: deze storende factor kan leiden tot een verandering van het habitatype en/of verstoring of het doden van fauna-individuen. Bij habitattypen treedt de verstoring/verandering vaak op ten gevolge van recreatie of bijvoorbeeld militaire activiteiten. Het effect is zeer afhankelijk van de kwetsbaarheid (gevoeligheid) van het habitatype. Waterrecreatie en scheepvaart leiden tot golfslag, hetgeen effect kan hebben op de oeverbegroeiing en waterfauna. Luchtwervelingen van bijvoorbeeld windmolens kunnen leiden tot vogelsterfte

Conclusie: De activiteiten omtrent het beoogde logistiek centrum hebben geen betrekking op het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Verstoring door mechanische effecten zijn dan ook niet aan de orde. Daarbij zal het aantal vrachtwagens dat langs de Leemkuilen rijdt afnemen, waardoor er in theorie zelfs minder luchtwervelingen worden veroorzaakt ter plaatse van De Leemkuilen waar wegen zijn gelegen.

18 Verandering in populatiedynamiek. De storende factor verandering in populatiedynamiek treedt op indien er een direct effect is van een activiteit op de populatie-opbouw en/of populatiegrootte. Er wordt hier vooral bedoeld of de situatie wanneer er sprake van sterfte van individuen door wegverkeer, windmolens, of door jacht of visserij.

Interactie andere factoren: veel storende factoren leiden op hun beurt - dus indirect - tot een verandering in populatiedynamiek. Deze storende factor zit namelijk aan het einde van de effectketen

Gevolg: bewuste, menselijke ingrepen op populatieniveau kunnen leiden tot directe problemen en problemen in de toekomst. Een verandering in populatieomvang is een direct effect. Een verandering in populatie-opbouw (verandering van de verhouding

sterfte-reproductie) leidt in de toekomst tot effecten. Zowel minder organismen (een kleinere populatie) en zeker een verandering in samenstelling van de populatie (bijv. meer oude dieren) kunnen leiden tot een verandering in de geboorte/sterfte ratio. En daarmee kan er iets veranderen in de populatiedynamiek (het gedrag in de tijd). Dit kan uiteindelijk leiden tot het (tijdelijk) verdwijnen van soorten, waardoor het evenwicht van het ecosysteem verschuift. De gevoeligheid is sterk afhankelijk van diverse populatiekenmerken zoals de generatietijd van een soort en de huidige grootte van populaties. Vooralsnog zijn alle soorten als 'gevoelig' gescoord.

Conclusie: De voorgenomen plannen zal er geen sprake zijn van een hogere sterfte van de betreffende diersoorten in het gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Verandering van populatiedynamiek is niet aan de orde.

19 Bewuste verandering soortensamenstelling. Er is sprake van bewust ingrijpen in de natuur door herintroductie van soorten, introductie van exoten, uitzetten van vis, inzaaien van genetisch gemanipuleerde organismen etc.

Interactie andere factoren: heeft met name direct invloed op de factor 'verandering in populatiedynamiek'.

Gevolg: Er treedt concurrentie op in voedselbeschikbaarheid, nestgelegenheid etc. Deze concurrentie kan leiden tot het verdrijven (opvullen van de niche) van de oorspronkelijke soorten. Ook kunnen soorten verdwijnen door predatie van de geïntroduceerde soort. Hierdoor kunnen relaties binnen het ecosysteem worden verstoord.

Conclusie: De voorgenomen plannen hebben geen betrekking op betrekking op de soortensamenstelling van soorten in het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Verandering in soortensamenstelling is dan ook niet aan de orde.

Algehele conclusie externe effecten op Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen

Op basis van de oriënterende fase van de toetsing aan de Natura 2000-wetgeving kan worden geconcludeerd dat er op basis van de voorgenomen plannen, welke zijn getoetst aan de mogelijke verstoringsfactoren, geen sprake zal zijn van significant negatieve gevolgen op het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Dit betekent dat het realiseren van een centraal logistiek centrum ten behoeve van Greenport Haaren op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 niet vergunningsverplichtend is en dat er geen aanleiding is om vervolgonderzoek uit te voeren in de vorm van een verstorings- of verslechteringstoets.

7.3 Toetsing overige provinciale gebiedsbescherming

Ecologische hoofdstructuur

Het gemengde bosperceel ten zuiden van de onderzoeklocatie, aan de overzijde van de Berktweg, is door de provincie Noord-Brabant aangewezen als EHS. Terwijl de omgeving van de onderzoeklocatie, waaronder rondom het gebied De Leemkuilen, de hoeveelheid vrachtverkeer afneemt, zal deze op de Berktweg, volgens de berekeningen van Empaction met 5% toenemen. Het betreffende gemengde bosperceel betreft volgens de gegevens van de provincie Noord-Brabant echter geen kwetsbaar gebied ten aanzien van vermeting of verzuring. Daarnaast is er reeds veel vrachtverkeer op de Berktweg aanwezig waardoor aspecten als rust en stilte van dit bosperceel niet wezenlijk zullen veranderen. Verder blijft het bosperceel fysiek onaantast. Op basis van bovenstaande zullen de wezenlijke kenmerken en waarden van het betreffende EHS-gedeelte derhalve niet worden aangetast door de realisatie van een logistiek centrum ten behoeve van Greenport Haaren. Vervolgonderzoek in het kader van de EHS wordt niet noodzakelijk geacht.

Groenblauwe mantel

De onderzoeklocatie is niet gelegen binnen de Groenblauwe mantel van de provincie Noord-Brabant. Ten aanzien van de Groenblauwe mantel geldt geen externe werking. Aantasting van de Groenblauwe mantel is in dit geval dan ook niet aan de orde.

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van B.A.M. Vermeer een quickscan flora en fauna met een voortoets Natuurbeschermingswet 1998 voor de realisatie van een logistiek centrum ten behoeve van Greenport Haaren in de gemeente Haaren.

De quickscan flora en fauna met voortoets Natuurbeschermingswet 1998 is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. De voortoets Natuurbeschermingswet 1998 heeft als doel in te schatten wat de mogelijke gevolgen van het plan zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van het dichtbijgelegen Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Op grond van artikel 19j van de Natuurbeschermingswet 1998 is bepaald of significante effecten op het dichtbijgelegen Natura 2000-gebied te verwachten zijn. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens de provincie Noord-Brabant deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur of de Groenblauwe mantel.

De initiatiefnemer is voornemens een centraal logistiek centrum ten behoeve van Greenport Haaren op de onderzoekslocatie te realiseren. Ten behoeve van het realiseren van een logistiek centrum, in combinatie met de huidige kwekerijactiviteiten, blijft het groen dat niet bestemd is voor de handel behouden. Ook de vijver in de siertuin van Villa Louisahof blijft gehandhaafd. Op basis van de recentste ontwikkelingen worden de huidige loodsen toch gesloopt en vervangen voor één grote loods.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel V. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Flora- en faunawet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel V. Overzicht (potentieel) aanwezige beschermde soorten / gebieden en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geslacht habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd	ja	nee	nee	nee	wel geschikt voor enkele soorten, maar vooralsnog niet aanwezig
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk bij sloop	ja bij sloop	afhankelijk van nader onderzoek bij sloop	van toepassing op alle gebouwen met uitzondering van de open loods
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	ja	nee	nee	nee	Heeft betrekking op de bomen langs toegangsweg tussen de Berktweg en de N65
Grondgebonden zoogdieren		ja	incidenteel	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Amfibieën		ja	incidenteel	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Ongewervelde soorten		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-

Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-plicht	
Natura 2000	175 m	nee	nee	nee	-
Beschermde Natuurmonument	7,5 km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland	10 m	nee	nee	nee	-
Groenblauwe mantel	60 m	nee	nee	nee	-

Conclusie

Gelet op de gevonden en de mogelijk aanwezige ecologische waarden is de realisatie van een centraal logistiek centrum ten behoeve van Greenport Haaren uitvoerbaar. Voorafgaand en tijdens de herontwikkeling van een gedeelte van het terrein dient echter wel het bepaalde in de Flora- en faunawet in acht te worden genomen. Met betrekking tot de sloop dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen en dient voor aanvang van de sloop tijdig duidelijk te zijn of zich in de betreffende gebouwen een vaste rust- en verblijfplaats van een vleermuisensoort aanwezig is. Een eventueel aanwezige verblijfplaats van een vleermuisensoort vormt echter geen belemmering voor de realisatie van een logistiek centrum. Middels het tijdig treffen van de juiste maatregelen en het aanvragen van een ontheffing kan de sloop en nieuwbouw gewoon worden uitgevoerd. Verder is te allen tijde de algemene zorgplicht van kracht.

Op basis van de oriënterende fase van de toetsing aan de Natura 2000-wetgeving kan worden geconcludeerd dat er op basis van de mogelijke effecten uit de effectenindicator van het Ministerie er geen sprake zal zijn van significant negatieve gevolgen op het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen als gevolg van de realisatie van een centraal logistiek centrum ten behoeve van Greenport Haaren. Met betrekking tot provinciaal beschermde gebieden worden eveneens geen bezwaren voorzien in de uitvoering van de voorgenomen plannen op de onderzoeklocatie.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Literatuur

- Boesveld, A., A.W. Gmelig Meyling & I. van Lente 2011. Verspreidingsonderzoek. Mollusken van de Europese Habitatrichtlijn. Resultaten van het inventarisatiejaar 2010. Platte schijfhoren *Ani-sus vorticulus*. Stichting ANEMOON, Bennebroek.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay & I. Wynhoff 2006. De dagvlinders van Nederland: verspreiding en bescherming. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / KNNV Uitgeverij, Utrecht / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraerds, D. Groenendijk, R. Kete-laar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. *Brachytron* 11(2): 103-198.
Online versie: <http://www.brachytron.nl/Brachytron/Brachytron112inhoud.html>
- CBS, PBL & Wageningen UR 2012. Planten van de Habitatrichtlijn, 2007-2011 (indicator 1086, versie 04, 6 juli 2012). www.compendiumvoordeleefomgeving.nl. CBS, Den Haag / Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag/Bilthoven / Wageningen UR, Wageningen.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- van Delft, J., A. de Bruin & P. Frigge 2013. Waarnemingenoverzicht 2012. *RAVON Tijdschrift* 51, 15(5): 119-132.
- van Delft, J.J.C.W. & W. Schuitema 2005. Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant. Stichting RAVON, Nijmegen.
- Dietz C., O. von Helvesen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- van Harxen, R. & P. Stroeken 2011. De Steenuil. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- van Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied, Den Haag.
- Huijbregts, H. 2003. Beschermde kevers in Nederland (Coleoptera). *Nederlandse Faunistische Mededelingen* 19: 1-34.
- Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée 2008. Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Limpens, H.J.G.A., K. Mostert & W. Bongers (red.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij 1990. Handleiding voor de bescherming van bedreigde muurplanten. Ministerie van LNV, Den Haag.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 2005. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! De Flora- en faunawet in de praktijk; informatie over vrijstellingen, ontheffingen en gedragscodes. Ministerie van LNV, Den Haag.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Odé, B., Beringen, R. & van der Slikke, W. 2009. Rapportage Bedreigde Soorten Project 2009. Floron, Leiden.

SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Twisk, P. & H. Limpens 2006. Een thuis voor de vleermuis. Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant. Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem.

Websites

www.anemoon.org (soortgegevens ongewervelden)
www.brabant.nl (EHS en beschermde gebieden in Noord-Brabant)
www.dassenwerkgroepbrabant.nl (gegevens das in Noord-Brabant)
www.eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
www.floron.nl (soortgegevens planten)
www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
www.rvo.nl (nationale natuurwetgeving en soortenstandaards)
www.sovon.nl (soortgegevens vogels)
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/ (Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten)
www.verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
www.vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Verklarende woordenlijst

Projectplan

Een projectplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het projectplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kunnen lopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtneming van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

